

**Bu gün
Medvedyev də
Bakıya
gəlir -
o niyə...**

yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8 aprel 2016-cı il Cümə № 74 (6395) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Azərbaycan uğrunda rəqabət yeni mərhələdə

Rusiya bölgəyə Qərbdən yaxın olduğunu bir daha göstərdi; amerikalı sabiq diplomat: "ABŞ gecikir..." **Financial Times**: "Kremlin yeni hərbi qurum yaratmaqda hədəfi odur ki..."

yazısı səh.6-da

Əhali banklardan əmanətini geri çəkir

yazısı səh.12-də

Oğlu əsgərlikdən 5 gün əvvəl qayıdan ata özünü asdı

yazısı səh.13-də

Ukraynanın Avropa Birliyi yolunda "qırmızı işıq"

yazısı səh.10-da

İntiharların artmasının daha bir səbəbi - texnoloji inkişaf?

yazısı səh.15-də

Nazirlərin Bakı görüşü:

Lavrovun burnu, bir-birinin işinə qarışmamaq vədi...

yazısı səh.4-də

Qarabağ klanının Ermənistanda hakimiyyətinin sonu çatır

yazısı səh.10-da

Əkrəm Əylisliyə həbs təhlükəsi-məhkəmə gələn ay olacaq

yazısı səh.3-də

Akif Çovdarovun vəkiliyə danışmaq yasaq olunub

yazısı səh.3-də

Həbsdən yeni çıxan jurnalist:

"Son əfvlə 14 nəfərin azadlığa buraxılması qərarı martdan çox əvvəl verilmişdi"

yazısı səh. 8 və 9-da

Aqil Abbas cəbhə bölgəsində gördüklərindən danışdı

yazısı səh.11-də

Ermənistan əvəzindən atəşkəsə Rusiya qərantiyaya verir, amma...

KREMLİN QARABAĞ DANIŞIQLARINDA YENİ

HƏLL PLANI- MASADA "7 RAYON TƏKLİFİ" ...

Segey Lavrovun "Qarabağ böhranın aradan qaldırılması üçün bütün komponentlər praktiki olaraq mövcuddur" açıqlamasının pərdəarxası; **politoloq: "Birinci komponent bəllidir: Ermənistan Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 5 rayondan qoşunlarını çıxardır"; cəbhə bölgəsindən yeni həyəcanlı xəbərlər**

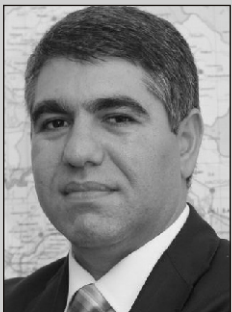

yazısı səh.5-də

Cahangir Hacıyevin kreditlə ələ keçirdiyi əmlaklar satışa çıxarılır

Dubayda tikilən zavodlar, Şəkiddə mal-heyvan hərracdan satılacaq; Vergilər Nazirliyinin istintaqçıları da cinayət işinə cəlb oluna bilər

yazısı səh.13-də

Vüqar Bayramov:
**"Əyalətlər
20 rayonda
birləşdirilmə-
lidir"**

yazısı səh.12-də

**Şeyx
niyə
görünmədi?**

yazısı səh.3-də

Vahid Əhmədov:
**"Ona görə
atəşkəsə
razılaşdıq ki..."**

yazısı səh.7-də

Səbhə xəttində gedən 4 günlük savaşda ölkənin dini camiasının passiv fəaliyyətləri müşahidə olundu. Xüsusilə bu məsələdə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMI) fəaliyyəti demək olar ki, yox dərəcəsində oldu. Təsadüfi deyil ki, QMI sədri Şeyxülislam Hacı Alahşükür Paşazadə döyüşlər gedən 4 gün ərzində bir dəfə də olsun görünmədi.

olundu. Dini camiatın bu məsələlərdə rolunun az olması fikirləri ilə razı deyiləm. Ölkəmizin 10-dan çox ilahiyatçısı müharibə barədə fikirlərini bildirdilər. Xalqımızı son illərdə belə görməmişdim. Neçə şəhid Sumqayıta gətirildi. Bu birliyin burada da şahidi olduq. Səhnədə kifayət qədər din əhlindən olan şəxslər var idi. Son proseslərdə dindarların kənarında qalmaları fikirləri düzgün

4 günlük savaşda Şeyx niyə görünmədi?

Fazil Mustafa: "Şeyxi yarıqlamaq doğru deyil, çünki..."

yerdə şahidi olmuşam. Mehriban xanımın iştirakı ilə "Heydər məscidi"ndə belə bir ehsan verildi. Şeyx Bakıda olsaydı, əlbəttə ki, bu tədbirlərdə iştirak edəcəkdi. Onu yarıqlamaq doğru deyil. Onun öz funksiyası var. Zaman-zaman o, müharibə ilə bağlı öz mesajlarını verib. Hamı üçün ayrıca ehsan verilməsi də doğru deyil. Çox güman ki, Qafqaz Müsəlman-

ları İdarəsi bu tipli tədbirlər keçirəcək. Müharibə tam yekunlaşsın, şəhidlərin siyahısı tam açıqlansın, ondan sonra belə məsələləri gündəmə gətirmək olar".

Deputat ölkəmizin dini camiasının son proseslərdə passiv olması fikirləri ilə də razılaşmır: "Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi eslinədə bir QHT-dir. Bu qurumun dini camiatın bütövlükdə qurumu kimi təqdim edilməsi fərqli anlaşılır. Dindarlar öz duaları ilə fəaliyyətlərini aparırlar. Başqa nə etmək lazımdır, bunu müəyyənləşdirmək çətindir. Çünki bizdə kilə yoxdur, onunla açıqlama verilsin. Hər bir dindar fərdi şəkildə üzərinə düşən icra edir".

İlahiyatçı Bəhrüz Camal QMI-nin 4 günlük savaşla bağlı bəzi göstərişlərinin olduğunu söylədi: "Əksər məscidlərdə QMI-nin tapşırığı ilə şəhidləri anma mərasimləri təşkil

deyil. Hətta 4 günlük müharibədə dini camiatda indiyə qədər görmədiyim aktivlik var idi. Azərbaycan xalqı ayaqda idi. Sanki xalq nəyinsə həsrətində olmuş kimi görünürdü. İnsanlar gecə səhərə qədər yatmadılar. Döyüşləri hər kəs həyəcanla izləyirdi. Burada din əhli kənarında deyildi ki, QMI-nin son günlərdəki fəaliyyətini biz də gördük. Əslinə qalsa, bu qurum Şeyxin olduğundan onun dilindən danışır. O idarənin müəyyən məsələləri həll etməyə çalışması şeyxin yanaşması deməkdir. Səfərdən qayıtdıqdan sonra çox güman ki, Şeyxin özü də bu məsələlər barədə konkret mövqə bildirəcək. Rəsmi şəkildə o, Qafqazın şeyxidir. Onu da qeyd edim ki, QMI sədri tərəfindən məscidlərdə vətənpərvərlik ruhunda xütbələr oxunması göstərişi verilib".

□ Cavansir ABBASLI

Akif Çovdarovun vəkilinə danışmaq yasaq olunub

Həbsdəki generalın səhhətində ciddi problemlər var

Ləğv olunmuş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin sabiq rəisi, hazırda həbsdə olan Akif Çovdarovun vəkili Sadiq Rəsulova mətbuata danışmaq qadağan olunub.

"Yeni Müsavat" əməkdaşı odioz generalın sağlığı durumunda yaranmış problemlər haqda məlumatlara aydınlıq gətirmək üçün vəkillə əlaqə saxlayıb. S.Rəsulov deyib ki, bu mövzu ətrafında danışa bilməz. Vəkil bunun səbəbinə aydınlıq gətirmədən telefonu qapadıb.

Redaksiyamıza daxil olan məlumatda bildirilir ki, A.Çovdarovun sağlığı durumunda olan ciddi problemlər daha ağır şəkildə alıb. Məlumatda iddia edilir ki, ləğv olunmuş qurumun generalı Bakı İstintaq Təcridxanasına köçürülənə qədər də bir çox xəstəliklərdən müalicə olunub. Daim MTN hospitalinin həkimlərinin nəzarətində olub. Həbsə alınandan sonra isə əvvəlki kimi həkim nəzarətində olub müalicəsini davam etdirə bilməyib. Belə iddialar var ki, A.Çovdarov xəstəliyini əsas gətirməklə daha yüngül cəza almağa da can atır. S.Rəsulov "Yeni Müsavat"a müsahibəsində A.Çovdarovun ağır xəstəliyi olmasını dilə gətirmişdi.

Sitat: "Hazırda sağlığında kifayət qədər problemləri var, özü də çox böyük problemlərdir. Bununla bağlı sənədləri istintaqa da, Penitensiar Xidmətə də təqdim etmişəm. Bilirlər, məlumatlıdırlar".

Yada sallaq ki, A.Çovdarov Eldar Mahmudovun çetəsinə daxil olan şəxslərdən olub. 2015-ci ilin oktyabrında MTN-dəki məlum əməliyyatdan 1 ay sonra qandallanıb. Sonuncu dəfə onun həbsdə qalma müddəti bu il fevralın 22-də artırılıb. Səbəyl Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə A.Çovdarov barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin müddəti 3 ay uzadılıb. Xatırladaq ki, A.Çovdarova qarşı Cinayət Məcəlləsinin 308.2 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə, bu Məcəllənin 308.1-ci maddəsi ilə nəzərdə tutulmuş əməllər ağır nəticələrə səbəb olduqda və ya seçkinin (referendumun) nəticələrinə təsir məqsədilə törədildikdə), 311.3.1 (rüşvət alma (passiv rüşvətxorluq), qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs və ya mütəşəkkil dəstə tərəfindən), 311.3.2 (rüşvət alma (passiv rüşvətxorluq) təkrar törədildikdə), 311.3.3 (rüşvət alma (passiv rüşvətxorluq) külli miqdarda törədildikdə), 311.3.4 (Rüşvət alma (passiv rüşvətxorluq) hədə-qorxu tətbiiq olunmaqla törədildikdə) və 145.3-cü (qanunsuz azadlıqdan məhrum etmə, iki və ya daha çox şəxsə qarşı törədildikdə; təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə hamilə vəziyyətində olan qadına qarşı törədildikdə; yetkinlik yaşına çatmayan şəxs barəsində törədildikdə; bir qrup şəxs, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən törədildikdə; zərərçəkmiş şəxsin həyatı və ya sağlamlığı üçün təhlükəli olan zor tətbiiq etməklə törədildikdə; silahdan, yaxud silah kimi istifadə edilən əşyalardan istifadə etməklə törədildikdə, bu əməllər ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə və ya digər ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə də cinayət işi başlanıb.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Əkrəm Əylisliyə həbs təhlükəsi-məhkəmə gələn ay olacaq

Vəkil: "Gedən proseslər "Daş yuxular" romanının davamıdır"

Yazıçı Əkrəm Əylisliyə qarşı açılan cinayət işi çərçivəsində aprelin 6-da ittiham elan olunub. O, şübhəli və təqsirləndirilən şəxs qismində artıq istintaqa cəlb olunub. Əylisli Cinayət Məcəlləsinin 221.1-ci maddəsi (xuliqanlıq) ilə təqsirləndirilir.

Yazıçıya qarşı irəli sürülmüş ittiham aktında onun martın 30-da ictimai qaydanı pozduğu, söyüşlər söydüyü və DSX-nin əməkdaşı

nayət işinin açılmasını fəaliyyəti ilə əlaqələndirib.

Bu barədə "Yeni Müsavat"a Əylislinin hüquqlarını müdafiə edən vəkili Elçin Sadıqov məlumat verib. O, Əylislinin yazıçılıq fəaliyyəti ilə bağlı təzyiqlərlə üzleşdiyini bildirdi: "Cinayət işi ilə bağlı Əylisli bildirir ki, ittiham saxta, quramadır. Faktiki bunun hüquqi əsası da

yoxdur. Əkrəm Əylisli heç kəsi vurmayıb. Onun fiziki qabiliyyəti də yoxdur kimisə vurmağa. 79 yaş var. Biz hesab edirik ki, bu ittihamlar saxtadır. Məhkəmədə bu işə olunacaq. Əkrəm müəllimin guya vurduğu Seyidov Nihalın 35 yaş var və əvvəlcədən tanış deyillər. Bu məsələ şəxsi deyil. Nihalın şəxsi fikirləri yoxdur. O, idarə olunur.

Özünün təşəbbüsü ola bilməz. Hüquqlarını müdafiə etdiyim şəxsin ölkəni tərk etməməsi üçün barəsində qərar çıxarılıb. Həmin sanksiyada 1 il müddətində azadlıqdan məhrum etmə nəzərdə tutulur. Bizə istintaqın növbəti aya qədər yekunlaşacağını bildirdilər. Aeroportun videoyazıları tələb olunub. On dan sonra çox güman ki, iş məhkəməyə göndəriləcək".

Vəkil Əylislinin illər öncə yazdığı, xalq yazıçısı adının alınmasına səbəb olan "Daş yuxular" romanına görə də bu cür hallarla üzleşdiyini istisna etmədi: "Demək olar ki, Əylisli ilə bağlı hazırda gedən proseslər "Daş yuxular" romanının davamıdır".

Xatırladaq ki, üç il öncə Əkrəm Əylislinin yazdığı "Daş yuxular" romanı böyük qalmaqala səbəb olmuşdu.

□ Cavansir ABBASLI

Aprelin 8-də Rusiyanın baş naziri Dmitri Medvedyev İrevana səfərinin ardından Bakıya gələcək. O, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə görüşəcək. Bu barədə Rusiya hökumətinin mətbuat xidməti məlumat verib. Məlumatda deyilir ki, Dağlıq Qarabağda vəziyyətin gərginləşməsi ilə əlaqədar Rusiya baş nazirinin səfərinin proqramına müəyyən dəyişikliklər edilib.

Qeyd edək ki, aprelin 6-da Artur Rəzizadə və Dmitri Medvedyev arasında telefon danışıqları olub.

Dağlıq Qarabağda vəziyyətin görüşlərdə əsas müzakirə mövzusu olması bəllidir. Bəs görəsən, Rusiyanın baş nazirinin keçirdiyi görüşlərdə iqtisadi məsələlər də müzakirə oluna bilərmi? Xüsusən də Azərbaycanın kend təsərrüfatı məhsullarının Rusiya bazarına buraxılmaması, Rusiya ilə yaşanan son "pomidor qalmaqalı" görüşlərdə müzakirə mövzusu olacaqmı və fermerlərimizə müəyyən şərait yaradılacaqmı?

İqtisadçı ekspert Natiq Cəferli "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, əsas müzakirə mövzusu dəmiryol xətti və enerji məsələləri ola bilər: "Çox güman ki, müzakirə mövzularından biri Şimal - Cənub dəmiryol dəhlizinin tikilməsi, son dəqiqləşdirmələrin aparılması ola bilər. İranla Rusiya arasında olan ticarət döviyyəsinin Azərbaycan üzərindən həyata keçirilməsi üçün müəyyən addımların və sazişlərin olması gözlənilir. Sırf Azərbaycanla ikitərəfli əlaqələrə gəldikdə isə çox güman ki, hər hansı böyük sazişlərin imzalanması olmayacaq. Bu günə qədər Azərbaycanla Rusiya arasında iqtisadi əlaqələr öz potensialını doldurub. Hansı sahələrdə əməkdaşlığın imzalanacağı sual altındadır.

Çünki enerji sahəsində Azərbaycanla Rusiya arasında əməkdaşlıq digər sahələrə nisbətən çox aşağı səviyyədədir. Azərbaycanın bu sahədə əsas əməkdaşları Qərb dövlətləri və Qərb şirkətləridir. Bu istiqamətdə hansısa addımların atılması ehtimalı da çox aşağıdır. Bakı-Novorossiysk kəməri ilə ixrac bir müddətdir dayandırılmışdı, sonradan bərpa olundu. Çox güman ki, bununla əlaqədar müqavilələr, müəyyən danışıqlar ola bilər. Rusiya tərəfi bu kəmərlə daha çox neftin ixrac olunmasında maraqlıdır".

Ekspertin sözlərinə görə, enerji sahəsində digər bir məsələ qazla bağlı ola bilər: "Çünki Azərbaycan tərəfi də açıqlayıb ki, Rusiyadan illik 2-3 milyard kubmetr qaz alınması ilə bağlı danışıqlar olub. Yaxın vaxtlarda bu qiymətlər açıqlanmalıdır. Bu qiymətlər elə həddə olmalıdır ki, Azərbaycanın qaz yataqlarının olmasına rəğmən həmin qaz almaqda maraqlı olsun. Kend təsərrüfatı sahəsində də müəyyən addımların atılması gözlənilir. Gözlənilənlərdən biri də odur ki, fermerlərimizin Rusiya bazarlarına çıxışı üçün "yaşıl koridor" verilsin, onlar daha asan və tez keçərək məhsullarını Rusiya bazarına çıxara bilsinlər. Ümid edirik ki, bu sahədə irəliləyiş olacaq".

Politoloq Elxan Şahinoğlu isə bu səfəri daha çox siyasi tərəfdən, xüsusən də cəbhədə

Bu gün Medvedyev də Bakıya gəlir - o niyə...

Ekspertlər Rusiya baş nazirinin səfərinin daha çox Qarabağ məsələsi ilə bağlı olduğunu deyirlər

Yaranan son vəziyyətlə bağlı Rusiyanın müdaxiləsi istiqamətində qiymətləndirdi: "Mən Medvedyevin Azərbaycana səfərinin iqtisadi müzakirələr üçün olduğunu düşünürəm. Cəbhə bölgəsində vəziyyət gərginləşəndən sonra ümumiyyətlə, Rusiya diplomatiyası fəallaşmışdır. Bakıya ən çox zəng edənlər də, ən çox səfər edənlər də indi rusiyalı rəsmilərdir.

Lavrov Bakıya gəlib getdi, indi Medvedyev də gəlir. Məhz cəbhə bölgəsindəki vəziyyətdən çıxış yolları müzakirə oluna bilər. Hazırda Rusiyanın xarici işlər naziri və Lavrov bu danışıqlar prosesini aparır. Ancaq onu da deməliyə ki, məhz Medvedyev prezident olan dövrdə Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin 10 görüşünü təşkil etmişdi. Medvedyev digər mü-

naqişələrdə bu qədər fəal deyildi. Dağlıq Qarabağ məsələsində bu qədər fəal olması isə xoşniyyətli idi. Lakin o zaman ona imkan vermədilər.

Ola bilər ki, onun keçmişdəki vasitəçilik imkanlarından indi də istifadə etmək istəyirlər. Onun Bakıya gələcəyi xəbəri isə əvvəl yox idi. Birinci, xəbər yayıldı ki, Medvedyev İrevana gedəcək, daha sonra bildirildi ki, İrevandan sonra Bakıya gələcək. Bu artıq ondan xəbər verir ki, məhz cəbhə bölgəsindəki vəziyyət və mümkün sülh barədə fikir mübadiləsi aparılacaq. Biz bilmirik ki, Medvedyevin konkret olaraq təklifləri nədən ibarətdir".

E.Şahinoğlunun fikrincə, son proseslər həm Rusiyaya, həm də Ermənistanı onu göstərdi ki, Azərbaycan bundan sonra uzun-uzadı mənasız danışıqlarda iştirak etməyəcək: "Biz konkret nəticə istəyirik. Nəticə isə Dağlıq Qarabağın ətra-

fındakı 5 rayonun işğaldan azad edilməsidir. Rusiya bəlkə də bunu Ermənistanın tələb edə bilər. Ancaq bunun müqabilində bizə hansı şərt irəli sürəcək, sual məhz budur. Əgər bu şərt Dağlıq Qarabağın statusunu müəyyənləşdirəcək referendum tarixinin sənədlərdə qeyd olunmasındırsa, bu bizim əleyhimizə bir tələddir. Bunu qəbul edə bilmərik. 5 rayonu qazanıb, Qarabağı itirə bilmərik.

Rusiya münaqişənin bu şəkildə həllində maraqlıdır. Bu, Rusiyanın vasitəçilik statusunu artıracaq və Rusiya dünyaya göstərəcək ki, Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh mənim, mənim vasitəmlə əldə ediləcək. Əgər sülh əldə olunarsa, torpaqlarımız boşaldılarsa, Qarabağ yüksək statusla təsbit olunarsa, Rusiya Azərbaycanın Gömrük İttifaqına və Avrasiya birliyinə üzvlüyünü də ciddi müzakirəyə çıxara bilər".

□ **Nərgiz LİFTİYEV**

Üç ölkə nazirləri görüşdü: Lavrovun burnu, tərəflərin bir-birinin işinə qarışmamaq vədi...

İqtisadiyyat, energetika, nəqliyyat, mədəniyyət və turizm məsələlərində üçtərəfli formatda əməkdaşlığın inkişafı razılaşdırıldı; Azərbaycan, Rusiya və İran prezidentlərinin ilk üçtərəfli görüşünün təşkili üzərində iş gedir

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov, İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif və Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrovun aprelin 7-də Bakıda görüşü keçirilib. Azərbaycan, Rusiya və İran xarici işlər nazirləri arasında Bakıda başlayan üçtərəfli danışıqlardan əvvəl maraqlı hadisələr yaşanıb.

Virtualaz.org xəbər verir ki, nazirlər danışıqlar masasının arxasına keçəndə 70-ə yaxın jurnalist onları əhatəyə alıb və suallar yağdırmağa çalışıb. Bu zaman mühafizəçilərlə jurnalistlər arasında çekişmə yaşanıb, habelə jurnalistlər öz aralarında az qala dava salacaqdılar. Mühafizəçilər jurnalistləri birtəhər zaldan çıxarıblar. Nazirlər isə fotoreportyorların onları ləntə aldıqları deqiqələrdə bir-birləri ilə zarafatlaşıblar. "Mən artıq bu üçtərəfli görüşlərə alışmağa başlayıram"-İran xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif aprelin 7-də səhər nazirlərin üçtərəfli formatda işgəzər səhər yeməyinə eyhamla bildirib. Azərbaycan xarici işlər naziri **Elmar Məmmədov isə jurnalistləri sakitləşdirməyə çalışıb:** "Danışıqların yekunu olaraq bi-

zim əhatəli bəyanatımız olacaq, ona görə də mətbuat konfransını gözləyin".

Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov isə onu çəkin jurnalislərə eyhamla deyib: "Nə vaxt əlimi burnuma aparısam onda çəkirlər".

Azərbaycan, Rusiya, İran XİN rəhbərlərinin üçtərəfli görüşünün yekunu üzrə kommunike qəbul edilib. Virtualaz.org bildirir ki, tərəflər qarşılıqlı hörmət, tərəfdaşlıq və bir-birinin daxili işinə qarışmamaq prinsipi əsasında gələcəkdə əməkdaşlığı davam etdirməkdə razılığa gəliblər.

XİN rəhbərləri BMT-nin niyəzəməsində əks olunmuş beynəlxalq hüququn prinsip və normalarına əməl edilməsinə sadiqliklərini təsdiq ediblər. Bu kontekstdə regionda münaqi-

şələrin həllinə sadiqlik də təsdiq olunub. Azərbaycan, Rusiya, İran XİN rəhbərləri regionun sabitliyinə və təhlükəsizliyinə təhlükə törədən yeni çağırışlara qarşı mübarizənin gücləndirilməsini qeyd ediblər.

İqtisadiyyat, energetika, nəqliyyat, mədəniyyət və turizm məsələlərində üçtərəfli formatda əməkdaşlığın inkişafına sadiqlik təsdiq edilib.

"Azərbaycan, Rusiya və İran prezidentlərinin ilk üçtərəfli

görüşünün təşkili üzərində iş gedir".

Virtualaz.org xəbər verir ki, bunu jurnalistlərin suallarını cavablandırarkən İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif deyib.

Onun sözlərinə görə, görüş Azərbaycanla keçiriləcək.

Qeyd edək ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev aprelin 7-də İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif qəbul edib.

Azərbaycanın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərifin ölkəmizə səfəri zamanı Azərbaycanla İran arasında siyasi, iqtisadi, təhlükəsizlik, enerji, nəqliyyat, terrorizmə qarşı mübarizə və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələlərinin bir daha nəzərdən keçiriləcəyinə toxunan prezident İlham Əliyev hər iki tərəfin bu sahələrdə fikirlərinin üst-üstə düşdüyünü vurğulayıb, səfərin ikitərəfli əlaqələrə əhatə edən bir sıra mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparıldığını vurğulayıb.

Dövlət başçısı İrana son səfərinin məmnunluqla xatırlayaraq İran İslam Respublikasının prezidenti Həsən Ruhani ilə baş tutan telefon söhbətində də bir daha səfər zamanı göstərilən qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirdiyini deyib.

Səfəri çərçivəsində bir sıra məsələlərlə bağlı razılıq əldə olunduğunu, çoxlu sayda sənədlərin imzalandığını qeyd edən prezident İlham Əliyev bunun ölkələr arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün yeni imkanlar yaratdığını vurğulayıb və bu səfəri tarixi səfər kimi dəyərləndirib.

Azərbaycanla İran arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin ən yüksək səviyyədə olmasından

məmnunluğunu bildiren dövlət başçısı ölkəmizin mövcud əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsində maraqlı olduğunu deyib, qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunacağına əminliyini ifadə edib. Prezident İlham Əliyev hər iki ölkənin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində daim bir-birini dəstəklədiyini qeyd edib.

İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif prezident Həsən Ruhaninin salamlarını dövlət başçısına çatdırıb. Prezident İlham Əliyevin İrana səfərini xatırlayan Məhəmməd Cavad Zərif bu səfərin ölkələrimiz arasında mövcud olan əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinə tarixi töhfə verdiyini vurğulayıb.

İranın xarici işlər naziri Azərbaycanın təşəbbüsü ilə, Azərbaycan, İran və Rusiya prezidentlərinin razılığı əsasında həyata keçirilən üçtərəfli əməkdaşlıq formatının önəmini qeyd edib. Azərbaycan və Rusiyadan olan həmkarları ilə əməkdaşlığın müxtəlif sahələri ətrafında müzakirələrə artıq başladıklarını bildiren Məhəmməd Cavad Zərif ölkələr arasında tranzit, gömrük məsələləri, ekstremizmə qarşı mübarizə, həmçinin turizm, mədəniyyət və digər sahələrdə əməkdaşlıq üçün yaxşı imkanların olduğunu vurğulayıb.

Məhəmməd Cavad Zərif qeyd edib ki, bu üçtərəfli format İranın həm Azərbaycan, həm də Rusiya ilə ikitərəfli münasibətlərinin genişləndirilməsi, həmçinin ölkələr arasında üçtərəfli əməkdaşlığın inkişafı üçün tarixi fürsət yaradır.

□ **"Yeni Müsavat"**

Azərbaycan uğrunda rəqabət yeni mərhələdə

Qarabağ münaqişəsi zonasında növbəti atəşkəs həm də yeni situasiya, yeni bir status-kvo yaradıb. Azərbaycan əsgərinin yaratdığı bu situasiya problemin dinc həlli perspektivi üçün təzə imkanlar açmaqla yanaşı, konfliktə cəlb olunmuş güclərin sıra və imkanlarına da əlavə işıq salıb.

Belə görünür, yeni situasiyada da Rusiya öz dominant rolunu artırmağa və Qərbi növbəti dəfə qabaqlamağa çalışır. 4 günlük müharibənin gedişində bir neçə dəfə yazdığımız kimi, təmas xəttindəki növbəti eskalasiyadan əlində "dirijor çubuğu", pusquda durmuş kimi görünən Moskva ən çox dividend götürməyə çalışacaq və digər güclərə, Qərbə mesaj verəcək ki, regionun aparıcı dövləti məhz odur, "Mən yaxında, siz hələ çox uzaqdasınız" çatdırışları edəcək.

Bu qəbildən sayılır və mesajlar özünü artıq qabanıq şəkildə göstərməyə başlayıb. Azərbaycan və Ermənistan arasında atəşkəs anlaşmasının iki ölkənin Silahlı Qüvvələri Baş Qərargah rəisləri tərəfindən məhz Moskvada imzalanması, ardınca Rusiya diplomatiyasının "ağır topu" sayılan XİN başçısı Sergey Lavrovun "yeni təkliflər"lə Azərbaycana gələrək, Bakıdan "Savaşı biz dayandırdıq" mesajını verməsi az şey demir.

Bəlkə savaşı da ələ Moskva başlamışdı? Bu sual hələ ki açıq qalsa da əslində ona cavab yox deyil. İş ondadır ki, şimal qonşumuz "yeni təkliflər" sayısında Azərbaycanı Avrsiya Birliyinə qoşmaq niyyətindədir. Ola bilsin, Moskva öz məramını ger-

Putinin yeni Qarabağ hədəfi və Milli Qvardiya planı

Rusiya bölgəyə Qərbdən yaxın olduğunu bir daha göstərdi; amerikalı sabiq diplomat: "ABŞ gecikir..." "Financial Times": "Kremlin yeni hərbi qurum yaratmaqda hədəfi odur ki..."

çəkəlmək üçün mövcud durumu daha məqbul hesab edir. Məsələ də ondadır ki, bu vəziyyətdə xeyli gecikmiş təəssüratı bağışlayan Qərbin götürəcəyi dərslər var. Çünki söhbət ABŞ və Avropa üçün son vaxtlar önəmli xeyli artmış Azərbaycanın Rusiyanın siyasi-hərbi təziz zonasına keçməsi təhlükəsindən gedir. Belə çıxır, Bakının konkret

olaraq ABŞ-la son vaxtlar yaxınlaşmasının yaratdığı geosiyasi, geoiktisadi üstünlükləri Moskva neytrallaşdırır.

Bu təəssürat indi xeyli güclü görünür. Hər halda, Rusiya atəşkəsin ardınca 5 rayonun qarşılığında Azərbaycanı Avrsiya Birliyinə qoşmağa nail olub Qarabağ ixtilafının yenə "yarım-dondurulmuş" vəziyyətdə

qalmasını təmin etsə, Bakı və İrevana təsirlərini isə artırırsa, bu, Qərbə regional bağlı yeni və daha təhdidədi bir çağırış olacaq.

Belə perspektivdə Qərb analitikləri də narahat olmağa başlayıb. "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında baş verən son hadisələr fonunda ABŞ-ın təmkinliliyi Rusiyanın Cənubi Qafqazda təsirinin gücləndirilməsinə kömək edə və Suriya, Ukrayna və digər regionlar üçün ciddi və təhlükəli nəticələri ola bilər". Bu barədə ABŞ dövlət katibinin Cənubi Qafqaz üzrə sabiq köməkçisi, Birləşmiş Ştatların Azərbaycandakı keçmiş səfiri, ATƏT-in Minsk Qrupunun sa-

onun qənaətinə, əksinə, məsələdə fəal olub. Qeyd edək ki, keçmiş həmsədr son illər mütamdi şəkildə ABŞ-ın, Ağ Evin Qarabağ məsələsində təşəbbüsü ələ alıb fəallaşması yönündə çağırışlar edir.

Amerikalı politoloq, ABŞ-dakı Global Təhlükəsizliyin Analizi İnstitutunun aparıcı eksperti Arile Koen də bugünəndə verdiyi şərhə Vaşinqtonda Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin görüş imkanının əldən buraxılmasını tənqid etmişdi. "Ay-dındır ki, Rusiya öz sülhməramlılarını konflikt zonasında, o cümlədən Dağlıq Qarabağda və Azərbaycanın işğal edilmiş 7 rayonundakı qoşunların təmas

Pitinə sözsüz ki, hava-su kimi lazımdır. Bunu indi həm də daxildə ağırlaşmaqda olan iqtisadi durum səbəbindən Kreml başçısının azalan daxili reytingi dikte edir. Bu xüsusda İngiltərənin nüfuzlu "Financial Times" nərinin son sayında Rusiya liderinə həsr olunmuş məqalə diqqət çəkir.

"Vladimir Putin Rusiya üzərində Roma imperatorlarının hakimiyyəti ilə müqayisə edilən hakimiyyətini gücləndirmək üçün əlavə tədbirlər görür. O, bir neçə min nəfərdən ibarət yeni Milli Qvardiya yaratmağı planlaşdırır" - qəzet yazır. Nəşrin qənaətinə, Milli Qvardiyanın yaradılması - Kremlin iqtisadi problemlər fonunda sosial narazılığın artmasını gözələdiyin məqamda güc idarələrinin strukturunun dəyişməsidir.

"Əgər sən xalq etirazları qarşısında ciddi qorxu hiss keçirmirsən, o zaman Daxili Qoşunlar və başqa güclərdən Milli Qvardiya yaratmağın məntiqi qalmır" - hesab edir amerikalı təhlilçi Mark Qaleotti. Rusiyalı politoloq Dmitri Oreşkinə görə isə, yeni qüvvənin yaradılması onun nümayişidir ki, Putinin öz şəxsi təhlükəsizliyinə görə narahatlığı artıb.

"Çünki elitanın vəziyyəti pisləşməkdədir. Bu, Milli Qvardiya yox, Putinin qvardiyasıdır, nədən ki, ondan başqa heç kim ona komanda verə bilməz" - politoloq nəşrə bildirib. Qaleotti isə istisna ələmir ki, yeni qüvvənin hədəfi təkcə kütləni deyil, elitanı da nəzarətdə saxlamaq üçündür...

***

Belə vəziyyətdə təbii ki, Kreml üçün xarici siyasətdə hansısa uğur ikiqat təbliğati önəm daşıyır. Güney Qafqaz, Qarabağ məsələsi bu yöndə Rusiya rəhbərliyi üçün əlavə imkanlar açır - ən azından, daxili ictimai rəyi bir müddət də məşğul etmək üçün.

□ Analitik xidmət

Obama Administrasiyasına ünvanlanan petisiyanın icrasına start verildi

Elxan Süleymanov: "Ağ Evin internet resursunda açılan petisiyanın məqsədi bizə qarşı olan haqsızlıqları dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaqdır"

Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyası (AVCIYA) "Ədalətin bərqərar olunması və böyük fəlakətin qarşısının alınması naminə" petisiyası ilə bağlı Obama Administrasiyasına müraciət edib. AVCIYA prezidenti, millət vəkili Elxan Süleymanovun imzası ilə ünvanlanan və Ağ Ev Administrasiyasının internet resursunda açılan petisiya layihəsinin icrasına aprelin 6-dan start verilib.

Layihə ilə bağlı aprelin 7-də Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində mətbuat konfransı keçirildi.

Çıxış edən Elxan Süleymanov öncə bildirdi ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri son günlər cəbhə xəttində ermənilərin tərribatlarına layiqli cavab verdi: "Bu bir daha göstərdi ki, Azərbaycan heç vaxt işğal edilmiş torpaqlarını azad etməkdən əl çəkməyəcək və torpaqlarını işğaldan azad etmək üçün kifayət qədər gücü var. Bir neçə gün davam edən bu döyüşlər, Seyidsulam kəndini, Lələtəpəni və Talış kəndi yaxınlığındakı yüksəklikləri geri almağımız çox böyük uğurumuzdur. Bütün bunlar danışıqlar prosesində bizim mövqələrimizi gücləndirir. Bu, həmçinin beynəlxalq təşkilatların bu torpaqlar-

ın işğalını unudurmaq cəhdlərinin qarşısına sədd çəkərək məsələyə diqqəti daha da artırdı. Üstəlik, bu uğurlar danışıqlar prosesinin sürətləndirilməsinə yeni impuls verib".

E.Süleymanov diqqətə çatdırdı ki, heç bir halda yalan məlumatlar yayılmamalıdır, bunlardan Azərbaycanın əleyhinə istifadə edilir.

ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin Azərbaycana son səfərinə münasibət bildiren E.Süleymanov deyib ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun fəaliyyəti 23 ildir heç bir nəticə verməyib: "Artıq bütün dünya bilir ki, Azərbaycanın səbri tükənib və bizə qarşı olan bu ədalətsizliyə dözmür. Biz mübarizəni davam etdirməliyik, ideoloji müba-

rizəmizi gücləndirməliyik. Beynəlxalq təşkilatların bizə qarşı olan ögey münasibətini bütün dünyaya bəyan etməliyik. 40-dan çox beynəlxalq təşkilatın mövqələrini araşdırdım. Yalnız İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı indiyədək açıq şəkildə Ermənistanı işğalçı adlandırıb və Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etməyi tələb edib. Bir də Avropa Şurası Parlament Assambleyasının 2085 (2016) sayılı qətnamə-

siyətinə əsaslanaraq, Ermənistanın işğalçı olduğu rəsmən təsdiq edilib. AŞ PA prezidenti Pedro Aqramunt çıxışında birmənalı olaraq Ermənistanı təcavüzkar adlandırdı. Bu petisiyada da AŞ PA-nın 2085 (2016) sayılı qətnaməsində vurğulanan Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər ərazilərinin Ermənistan dövləti tərəfindən işğal edilməsi, Ermənistanın Azərbaycana qarşı qəsdən törətdiyi ekoloji böhranın ekoloji

həmsədri Metyu Brayzanın ABŞ-ın Atlantik Şurasının saytında yerləşdirilən məqaləsində deyilir ("Trend"). Brayza təəssüflə vurğulayıb ki, Qarabağ münaqişəsi ətrafındakı son böhran zamanı ABŞ aşkar şəkildə kənar edilib və Ağ Ev indiyədək zorakılığın misilsiz artımı ilə bağlı heç bir bəyanat verməyib. Rusiya rəhbərliyi isə

***

Ukrayna və Suriya uğursuzluqlarından sonra Güney Qafqazda Qərb üzərində növbəti siyasi-diplomatik qələbə Kremlə,

təcavüz olması faktı, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal bölgəsindən dərhal geri çəkilməsi tələbi, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində yerləşən Sərsəng su anbarının hazırkı durumunun humanitar fəlakətlə nəticələnmə biləcəyi xəbərdarlığı diqqətə çatdırılır. Administrasiyaya AŞ PA-nın 2085 sayılı qətnaməsini dəstəkləməsi, Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş torpaqlarının azad edilməsi və bölgədə humanitar fəlakətin qarşısının alınmasına yardım edilməsi üçün çağırış edilir. Petisiyanın məqsədi ideoloji mübarizənin gücləndirilməsi və bizə qarşı olan bu haqsızlıqların dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılmasıdır. Bu gün bütün dünyanı idarə edən, söz sahibi olan Amerikadır və Ağ Ev Administrasiyasına bu petisiya ilə müraciət çox zəruridir".

Petisiyaya cavab verilməsi üçün bir ay ərzində müraciəti ən azı 100 min nəfərin (elektron) imzalaması lazımdır. Petisiyanı 13 yaşdan yuxarı şəxslər imzalaya bilərlər. AVCIYA bütün dünya

azərbaycanlılarının, eləcə də türk dünyasının bu petisiya barədə məlumatlandırılması məqsədilə geniş təbliğat kampaniyasına başlayıb. Kampaniya çərçivəsində ay ərzində çoxsaylı aksiya və görüşlərin keçirilməsi, məlumatlandırıcı materialların paylanılması və sair bu kimi fəaliyyətlərin icra edilməsi planlaşdırılır.

E.Süleymanov dedi ki, bu kampaniyaya böyük dəstək verdiklərinə görə Azərbaycan prezidentinə, hökumətinə, universitetlərə, məmurlara, mediaya təşəkkür edir: "Eyni zamanda biz hər birimiz bu işdə əlimizdən gələni etməliyik".

Petisiyaya səs vermək üçün <https://petitions.whitehouse.gov/petition/establish-justice-and-prevent-great-catastrophe> tps://petitions.whitehouse.gov/petition/establish-justice-and-prevent-great-catastrophe

linkinə daxil olmaq və qafaları dolduraraq səs vermək lazımdır.

□ Elşad MƏMMƏDLİ

Azərbaycan ordusunun işğalçı Ermənistanı vurdugu sarsıdıcı zərbə dünyanın baş mövzusunda çevrilib. Bir sıra müşahidəçilər Rusiyanın atəşkəs razılaşmasına nail olmasını belə izah edir ki, burada Kremlin başqa məqsədi var. Milli Məclisin işğalçı deputatı Vahid Əhmədov da "Yeni Müsavat"a müsahibəsində hər kəsi ayıq olmağa çağırırdı.

- Vahid bəy, parlamentin son iclasında savaşıq ovqatı var idi. Atəşkəs razılaşması, deyəsən, deputatlar üçün də gözlənilməz oldu. Bu, belədirmi?

- Aprelin 1-də başlayan Ermənistanın tərribat-diversiya hərəkatlarına layiqli cavab verməklə Azərbaycan ordusu dünyanın güclü ordularından olduğunu sübuta yetirdi. Düzdür, aprelin 5-də atəşkəs haqqında razılaşma əldə olundu, amma buna baxmayaraq, Azərbaycan öz gücünü sübuta yetirdi. Yəni uzun illərdir ki, Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyevin ordumuza göstərdiyi diqqət öz bəhrəsini verdi. Bu, Azərbaycan üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir, müstəqilliyinin qorunub-saxlanması, ərazilərimizin düşməndən azad edilməsi üçün ordumuzun möhkəm olması ən önəmli məsələdir.

Dediğiniz kimi, son iclasdakı çıxışlarda da şahidi oldunuz və kullarladakı söhbətlərdən də aydın oldu ki, bizim parlamentin üzvləri hamısı torpaqlarımızın qısa müddətdə azad edilməsini istəyir. Xalqımızın yüksək ruhunu gördüyümüz üçün əlbəttə, biz də istəyirik ki, işğala son qoyulsun. Amma beynəlxalq aləm, Ermənistanı müdafiə edən, Azərbaycanı gözü götürməyən dövlətlər var. Ona görə də atəşkəsə razılaşdıq. Amma sizi inandırırım, atəşkəs bir az gec imzalsaydı, Azərbaycan öz torpaqlarını azad etməyə qadir idi.

- Cəmiyyət atəşkəs razılaşmasını birmənalı qəbul etmədi, bu gün də torpaqların azad edilməsi uğrunda əməliyyatların sonadək davam etdirilməsi tələbləri var. Ancaq hesab olunur ki, ölkə rəhbərliyi vəziyyəti daha düzgün qiymətləndirərək qərar verib. Siz bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Açıq, mən özüm də qısa müddətdən sonra atəşkəsə gedilməsinin tərəfdarı deyildim. Yəni biz irəliləyirdik, irəliləyən anda atəşkəs razılaşması ilə bizim qabağımızı aldılar. Yəni eger məsələ sülh yolu ilə həll olunacaqsa, qısa müddətdə olmalıdır. Bu gün qoy heç kim ruhdan düşməsin, inşallah, qələbə bizim olacaq! Mən xalqımıza müraciət

edirəm, ayıq olmaq lazımdır! Burada tərribatlar törədə bilərlər. Hansı düşərgədə olmağımıza baxmayaraq, ayıq olmalıyıq ki, ölkəmizdə heç bir hadisə baş verməsin. Çünki Azərbaycanı gözü götürməyən, müstəqil siyasətini bəyənəməyən dövlətlər həddən artıq çoxdur. Elə etmək lazı-

biz qonşuyuq, münasibətlərimiz çox yüksək səviyyədədir. Amma heç kimə gizli deyil ki, Rusiya rəhbərliyi Ermənistanı müdafiə edir. Bütün sahələr üzrə Ermənistan vəziyyət çox gərgindir. Eyni zamanda Moskva çalışır ki, Ermənistan bir dövlət kimi yox, Rusiyanın qubemiyası kimi mövcud ol-

baycan bu layihədə iştirak et-sin. Azərbaycanı təhdid edirlər ki, hansısa səhvə yol versin, Qərbə yox, Avrasiya İqtisadi Birliyinə meyl göstərsin.

- Bu cür təhdidlərlə Bakının strateji seçimini dəyişə bilərlərmi?

- Azərbaycan müstəqil dövlətdir və son vaxtlar müstəqilliyini daha çox sübut et-

səkliyi şəraitində istənilən an xalqımız öz torpağını işğaldan azad etməyə qadir olacaq. Biz uzun müddət dözmüşük, səbr etmişik, amma indi artıq vaxt yetişib ki, Azərbaycan öz torpaqlarını azad etsin! Biz atəşkəsin əleyhinə deyilik, sülh tərəfdarıyıq, amma bir şərtlə ki,

- Azərbaycan onsuz da gec-tez genişmiqyaslı əməliyyatlara başlayıb torpaqlarını azad edəcək, ola bilər bu, beş gündən, ya bir aydan sonra olsun. Çünki bizim ayrı yolu-muz yoxdur. Bu gün Azərbaycan əhalisi birmənalı şəkildə Ali Baş Komandanı, ordumuza dəstəkləyir və güc yolu ilə

"Ona görə atəşkəsə razılaşdıq ki..."

Vahid Əhmədov: "Qoy heç kim ruhdan düşməsin, inşallah, qələbə bizim olacaq!"

dir ki, Azərbaycanın daxilində stabillik qorunub-saxlanılsın, bu, bizim üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bizi sevindirən həm də bu oldu ki, son hadisələrə münasibətdə Azərbaycanda iqtidarlı-müxalifətli hamı bir yerdə oldu. Siz fikir verin, bu müddət ərzində atəşi saxlamaq üçün Azərbaycanın dövlət başçısına nə qədər zənglər oldu. Cənab prezident də tamamilə doğru dedi ki, atəşkəsi biz pozmamışıq və 22 ilə yaxındır ki, bir qayda olaraq ermənilər cəbhədə tərribatlar törədib. Amma beynəlxalq aləm narahat oldu. Xüsusilə də Ermənistanın "dayı"ları çox narahat idi, ona görə də davamlı zənglər oldu və Moskvada Azərbaycan və Ermənistan silahlı qüvvələrinin Baş Qərargah rəisləri arasında atəşkəs haqqında protokol imzalandı. Yəni Azərbaycan ordusunun güclü olması ermənilərin ağasını narahat edir, ona görə də atəşkəsə nail olub Ermənistanı xilas etmək istəyir.

- Amma üstündən bir neçə saat keçəndən sonra erməni tərəf yenə atəşə başladı, hətta Naxçıvan Muxtar Respublikasını hədəfə aldı. Bununla Ermənistan Rusiyanı müharibədə açıq şəkildə tərəfəmi çəkmək istəyir?

- Açıq deyirəm, Qarabağda baş verən son hadisələrdən ən çox narahat olan bizim şimal qonşumuzdur. Düzdür, Rusiya bizim strateji müttəfiqimizdir,

sun, onun tapşırıqlarını icra et-sin. Ona görə də Rusiyanın bütün rəhbərliyi prosesə müdaxilə etdi, xarici işlər naziri Bakıya gəldi. Həmsədrərin ardınca Rusiyanın baş naziri də Azərbaycana səfər edəcək. Gördülər ki, Azərbaycan istənilən vaxt torpaqları azad etməyə qadirdir, ona görə də atəşkəsə nail olmaqla bunun qarşısını almağa çalışdılar.

- Rusiya bu prosesdə nə qədər səmimi göründü? Belə fikirlər var ki, elə 2 aprel-dən başlayan proseslərin tətbiçisi Kremdir. Sizcə, bu, Rusiyanın nəyinə lazım idi?

- Mən Kremlin səmimiyyətinə inanmıram. Atəşkəsin saxlanması, sadəcə, "status-quo"nun saxlanmasına xidmət edir. Müharibənin alovlandırılmasına gəldikdə... Azərbaycan prezidentinin uğurları göz qabağındadır. Xüsusilə G-20 sammitindən sonra cənab prezidentin ABŞ-da Nüvə Sammitində iştirakı, dövlət başçıları ilə, Obama, Kerri, Baydenlə görüşləri və s. hamısı izlənilir. Bu hadisələr Azərbaycanın dövlət başçısının bu uğurlu çıxışlarından sonra baş verdi. Hətta cənab prezident Amerikada olduğu vaxt bu hücumu təşkil etdilər. Ancaq ordumuz düşmənin qarşısını aldı. Digər tərəfdən, ABŞ TAP layihəsinin həyata keçməsinə çalışır. Bəzi qonşu dövlətlər bunun əleyhinədir, onlar istəmir ki, Azər-

"Mən Kremlin səmimiyyətinə inanmıram"

di. Dövlət başçısı müstəqil siyasət aparır. Son hadisələr sübut etdi ki, Azərbaycan ərazilərini azad etməyə qadirdir. Məni ən çox ruhlandıran məsələ Azərbaycan əhalisində yaranan əhval-ruhiyyə idi. Mən baxdım, gənclərimiz Şəhidlər Xiyabanında böyük bir yürüş təşkil etdilər. Xalq savaşı istəyir, tələb edir ki, torpaqlar azad edilsin. Mən indiki Azərbaycan əhalisinin, gəncliyin mövqeyi ilə fəxr edirəm. Belə ruh yük-

torpaqlar azad olunsun. BMT-nin 4 qətnaməsi var, bütün dövlətlər Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır. Dinc şəkildə sülh müqaviləsi imzalsın, Ermənistan torpaqları azad etsin, ondan sonra Dağlıq Qarabağın statusuna baxıla bilər.

- Gələn xəbərlər isə onu deyir ki, Ermənistan hətta ağır məğlubiyyətdən sonra yenə də Azərbaycan ordusunun azad etdiyi yüksəkliklərə həmlə etmək niyyətindədir.

torpaqlarımızın azad olunmasını istəyirlər. Onu da deyim ki, əsasən Türkiyə və Pakistan Azərbaycanı açıq şəkildə müdafiə etdi. Ancaq digər bir sıra dövlətlərin mövqeyi də qaneedici idi. Almaniyada Sərkisyanın etirazlarla qarşılanmasını gördük. Həmçinin Merkel öz çıxışında ərazi bütövlüyümüzdə dəstəyini bir daha ifadə etdi və Ermənistanı bu yoldan çəkinməyə çağırırdı. Bütün bunlar bizim diplomatik uğurlarımızdır. Ancaq narahatçılıq məlumatları da var. Bizdə məlumat var ki, Azərbaycanı yenidən "köhnə SSRİ"ni bərpa etmək istəyən Rusiyanın qanadları altına salmaq istəyirlər. Ancaq Azərbaycan, onun dövlət başçısı müstəqil siyasət aparır, eyni zamanda Rusiya ilə dostluq əlaqələrimizi qoruyub-saxlayırıq, inanmıram ki, buna gedilsin. Həm də dünyada belə hallara rast gəlinir, bu kimi müharibələrdə çoxlu silah-sursat sərf olunur, yenisinə ehtiyac yaranır. Yəni Rusiya həm Azərbaycana, həm də Ermənistanı yeni silahlar satmaqla iqtisadi cəhətdən qazanc əldə etmək istəyir.

- Beş günlük müharibədə Azərbaycana dəyən iqtisadi ziyanın miqdarı hesablanırmı və bununla bağlı beynəlxalq məhkəmələrə müraciət oluna bilərmi?

- Ümumiyyətlə, Ermənistanın bu günədək Azərbaycana vurduğu iqtisadi ziyanın miqyası çox böyükdür, bu, bir neçə yüz milyardlarla ölçülür. Son hadisələr zamanı isə yə-nə də mülki əhaliyə hücumlar oldu, bir sıra kəndlərdə evlər dağıldı, iqtisadi cəhətdən Azərbaycana ziyan vurdular. Amma mən iqtisadi zərəri bir tərəfə qoyuram, Azərbaycan əhalisinin yüksək ruhu onu göstərdi ki, biz qısa müddətdə torpaqlarımızı azad edə-cəyik. Düzdür, şəhidlər verdik, Allah onlara rəhmət elə-sin! Yaralılara Allahdan şəfa diləyirəm...

□ Elşad PAŞASOY

Azərbaycan ordusunun Qarabağ cəbhəsində erməni işğalçılarına ağır zərbə vurma, işğalçı ordunun gücsüzlüyünün ortaya çıxması Ermənistanın daxilində siyasi vəziyyətə də təsirini göstərməyə başlayıb. Ermənistanda 1996-cı ildən hakimiyyəti zəbt etmiş Dağlıq Qarabağ klanına qarşı siyasi qüvvələrin, cəmiyyətin etirazları müşahidə olunur. Artıq Ermənistanda əsgər anaları prezident Serj Sərkisyanın fotosunu ayaq altına atır, övladlarının Dağlıq Qarabağa göndərilməsinə etiraz edirlər.

Bir sıra siyasi qüvvələr Dağlıq Qarabağ klanının Ermənistanı məhv apardığını, bu klanın tezliklə hakimiyyətdən getməsinin və yerinə ermənistanlılardan ibarət iqtidarı gəlməsinin vacibliyini bildirməkdədirlər. Beləliklə, ilk məğlubiyyət erməni cəmiyyətində parçalanmanı dərinləşdirməkdə, Sərkisyan əleyhinə prosesə rəvac verməkdədir. Ekspertlər bildirir ki, Dağlıq Qarabağ klanının əleyhdarları üçün fürsət yaranıb, güman ki, Sərkisyanın hakimiyyətdə qalması mümkün olmayacaq.

Siyasi təhlilçi Natiq Miri bu barədə "Yeni Müsavat"a şərhində bildirdi ki, Sərkisyan rejimi 2 aprelə Azərbaycan hücum edib əlini daha da gücləndirmək istəyərkən, özünü acınacaqlı duruma düşürmüş olub. Azərbaycan ordusunun əks-hücumu həm Dağlıq Qarabağda, həm də Ermənistanda ermənilər içərisində xəyal qırılığını, daxili qarşıdurma yaradıb: "Ermənistan paytaxtına gedən erməni əsgərlərin cənazələri İrəvan əhalisinin bu ölkənin hakimiyyətini zəbt etmiş Dağlıq Qarabağ klanına qəzəbini

Qarabağ klanının Ermənistanda hakimiyyətinin sonu çatır

Azərbaycan ordusunun bombaları İrəvanda siyasi qarşıdurmanı dərinləşdirib

artırıb. Narazılıq onsuz da əvvəldən var idi, ancaq bu hadisə kütləvi qəzəbə səbəb olub. Ermənistan əhalisi Dağlıq Qarabağ rejimindən xilas olma

yolunu arayır. İctimai rəy Sərkisyan hakimiyyətinin tam əleyhinə çevrilib. Ermənistanda Dağlıq Qarabağ klanının hökranlığına son qoyulaca

ğı ehtimalı günbəgün artır. İndi Sərkisyan bütün gücü ilə çalışır ki, cəbhədə bir neçə mövqeni geri qaytarmaqla ictimai rəyde müəyyən qəder

dəyişiklik yarada bilsin. Ateş-kəs rejiminin Ermənistan tərəfindən intensiv pozulması da bunun üçündür. Azərbaycan ordusu və dövləti cinayətkar Sərkisyan rejiminin bu planının həyata keçməsinə qətiyyəni imkan verməməlidir".

Politoloq Qabil Hüseynli bildirdi ki, Dağlıq Qarabağ erməniləri ilə Ermənistan erməniləri arasında çox kəskin qarşıdurma var. Az qala mentalitet səviyyəsində kəskin fərqlər yaranıb. Qarabağdan getmə ermənilər bütün siyasi vəzifələri tutublar və bunun hesabına iqtisadiyyatın həlledici sahələrinə nəzarət edirlər. Dağlıq Qarabağ klanı faktiki olaraq illərdir Ermənistanı işğal edib. Yerli ermə-

kəskinləşib, kütləvi aksiyalar keçirilir. Müxalifət hakimiyyətə qarşı yeni mitinglərə hazırlaşır. Yerli ermənilər bəyan edir ki, bu günə qədər verdikləri canlı itkilər cinayətkar rejimin öz məqsədlərini həyata keçirməsi üçün imiş. Hətta generallar belə, məğlubiyyət faktını sızıldayaraq etiraf edirlər. Əsgərlər arasında bu əhval-ruhiyyə daha kəskin formadadır. Hətta Sərkisyan müraciətlər edilir ki, Qarabağ torpaqları bizim deyil, onu öz sahibinə qaytarın. Bax bu nöqtəyi-nəzərdən Ermənistanda vəziyyətin get-gedə kəskinləşəcəyini proqnoz vermək mümkündür. Bu vəziyyət Sərkisyan və onun klanının sonunu gəti-

rə bilər. Sonu gəlsə, şübhəsiz ki, bu dəfə hakimiyyət yerli ermənilərin əlinə keçəcək".

Politoloqun fikrincə, Ermənistanda əli qanlı Dağlıq Qarabağ klanının hakimiyyətini yerli ermənilərdən ibarət komanda əvəzlərsə, bu, Qarabağ məsələsinin sülh yolu ilə həllinə pozitiv təsir göstərə bilər: "Yerli ermənilərdən ibarət hakimiyyət mən inanmıram ki, axıra qədər Qarabağ uğrunda kompromissiz siyasi xətt yürütsün. Onlar kompromisə daha çox meyilli olacaqlar. Vaxtilə Levon Ter-Petrosyan kompromisə hazır idi. Onu məhz bu səbəbdən Dağlıq Qarabağ klanı devirdi".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Ukraynanın Avropa Birliyi yolunda "qırmızı işıq"

Hollandiyadakı referendumun Azərbaycana da təsiri olacaq; **Elxan Şahinoğlu:** "Bu, bizə də dərs oldu ki..."

Hollandiyada Avropa Birliyi (AB) ilə Ukrayna arasında bağlanmış sazişin ratifikasiyası ilə bağlı məşvərətçi referendum keçirilib. Səslərin hesablanması zamanı əldə edilən ilkin məlumatlara görə, ölkə vətəndaşlarının böyük əksəriyyəti sazişin tanınmasına qarşı çıxıb. Belə ki, seçki məntəqələrinə gələnlərin 61,1%-i birliyin əleyhinə, 38,1%-i isə lehinə səs verib.

Ekspertlərə görə, bununla Ukraynanı faktiki olaraq Rusiyanın "qucağına atıblar". Baş verən hadisə eyni zamanda "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramının da ləğvi məsələsini gündəmə gətirib. Hesab edilir ki, bundan sonra Ukrayna uğrunda yalnız ABŞ-in mübarizə aparacağı gözlənilir ki, bu da Avropa İttifaqının parçalanmasını sürətləndirəcək.

Azərbaycan da "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramına üzvdür. Mövzu ilə bağlı danışan politoloq Elxan Şahinoğlu bildirdi ki, Hollandiya Avropa üçün elə bir pislik etdi ki,

bunun miqyasını ölçmək hələ çox çətindir: "Ukraynanın Avropaya inteqrasiyasının yolu kəsildi və Rusiya üçün bu sevincdir hal oldu. Heç ruslar gözləmədilər ki, hansısa Avropa ölkəsinin əli ilə Ukraynanın Avropaya istiqamətlənən yolunu kəsmək olar. Bu baxımdan Hollandiya Rusiyaya çox böyük sürpriz etdi. Diqqət etsək, Hollandiya bir neçə il öncə də Avropanı geri salmışdı. Belə ki, Avropa ümumi bir konstitusiyaya qəbul etmək istəyirdi. Bunu digər ölkələr qəbul etsə də, Hollandiya referendumu getmək istədiyini bildirdi.

Referendumda isə vətəndaşların bir hissəsi bununla razılaşmadılar və həmin konstitusiyaya da arxivə göndərildi. Halbuki həmin konstitusiyaya Avropa İttifaqının daha çox təməkləşməsinə və inteqrasiyasına yol açardı. İndi də eyni addım Ukraynanın əleyhinə

atıldı. Eyni zamanda artıq Avropaya inteqrasiya olmaq istəyən ölkələr üçün də bu, böyük zərbə oldu. Hesab edirik ki, bu hadisədən sonra "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramı da arxaplanına keçəcək. Çünki Avropa ilə assosiativ anlaşma imzalanırsa Avropa deyil. Mol-

dova, Gürcüstan da bunu imzalamışdı. İndi belə çıxır ki, Hollandiya istərsə, bu ölkələri də referendumla çıxarıb yolunu kəsə bilər".

Politoloqun sözlərinə görə, belə olan təqdirdə artıq Azərbaycan üçün də heç bir mənası qalmır ki, Avropaya inteqrasiya üçün cəhd etsin: "Həmişə Avropaya inteqrasiyanın tərəfdarı olmuşam. Hollandiyadakı referendumu gördükdən sonra mənim də Avropa İttifaqına inamım azaldı. İndi mən necə izah edə bilərəm ki, bəli, assosiativ anlaşma bizim xeyrimizdir. Ukraynada baş verən məlum hadisələr də elə bu kimi məsələlərə görə idi. Yanukoviç assosiativ anlaşmanı imzalamadı və insanlar küçələrə töküldülər. Nəticədə Rusiya Krımı ilhaq etdi. Donbas separatçılarında dəstək verdi. İndi belə çıxır ki, bu qədər məhrumiyyətdən sonra Avropa İttifaqında Ukraynanı qapı ağzında qoydular. Bu proseslər əlbəttə ki, Rusiyanın siyasi dairələrini çox sevin-dirəcək. Bizə də dərs olacaq ki, Avropa İttifaqı yalnız mərkəzi Brüsseldən ibarət deyil. Hollandiya kimi şıltaq ölkələr var ki, istənilən ölkənin Avropa İttifaqına inteqrasiyasının qarşısını ala bilərlər".

Politoloq bundan sonra hansı proseslərin baş verəcə-

yi ilə bağlı aşağıdakı proqnozu verdi: "Nələrsə yaxın ki, Brüsseldən Ukraynaya vəd ediləcək. Ancaq çox təəssüf ki, artıq Ukrayna cəmiyyətinin isteklərinə böyük zərbə dəydi. Belə olan təqdirdə Rusiya da çalışacaq ki, ruspərəst qüvvələri Ukraynada fəallaşdırsın. Bu halı onlar neçə vaxt idi gözləyirdilər. Dolayısı ilə referendumdan sonra Rusiyanın Ukraynada mövqeləri yenidən güclənə bilər. Avropa İttifaqının aparıcı dövlətləri olan Fransa və Almaniyanın da bu işdə böyük günahları var. Onlar Hollandiya hökumətini inandırmalı idilər ki, belə bir referendumda gedilməsin. Hollandiyaya bildirilməli idi ki, belə bir addım atmaqla Rusiyanın bölgədəki maraqlarına xidmət etmiş olursunuz. Ümumiyyətlə, son zamanlar Avropa İttifaqında hərə özü üçün çalışır. Ümumi bir mərkəzdən fəaliyyət yoxdur. Bunu elə Avropaya üz tutan immiqrant axını da göstərir ki, hər kəs ancaq özünü xilas etməyə çalışır. Bundan başqa, Suriya məsələsində də Avropa İttifaqının bacarıqsızlığı özünü göstərdi. Bu və ya digər məsələlərdə əsas oyunçular ABŞ, Rusiya, Türkiyə oldu. Avropa İttifaqı heç bir məsələdə ortada görünmədi".

□ **Əli RAİS**

Qarabağ cəbhəsində aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə başlayan və 5 gün çəkən müharibə Gürcüstanın Abxaziya və Osetiya bölgəsində 2008-ci ilin avqustunda baş vermiş 5 günlük müharibəni yada salır. Təhlil etdikdə hər iki müharibənin fərqli və oxşar tərəfləri ortaya çıxır.

Politoloq Qabil Hüseynli "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, oxşar cəhət hər iki prosesdə Rusiyanın meydana olmasındadır. Rusiya Azərbaycanla Ermənistan arasındakı son beş günlük müharibədə birbaşa hərbi cəhətdən iştirak etməsə də, siyasi cəhətdən prosesdə öncədən var idi. Fərqli cəhətlər isə daha çoxdur. 2008-ci ilin avqust müharibəsində ilk başlayan Gürcüstan tərəf olmuşdu. Onlar təəssüf ki, Rusiyanın provokasiyasına getdilər. Rusiya isə öncədən hazır olduğu üçün qoşun yeridib Abxaziya və Osetiyani ilhaq edə bildi. Beş günlük müharibədə Gürcüstan torpaqlarını itirdi, Azərbaycan isə torpaqlarının az da olsa müəyyən hissəsini azad edə bildi: "2008-ci ildəki hadisələrdə beynəlxalq münasibətlər də Gürcüstanla münasibətdə berrəngli deyildi, fərqli fikirlər var idi. Məsələn, ABŞ Gürcüstana kömək edəcəyini vəd etmişdi, ancaq işin mahiyyətini bildikdən sonra kömək əlini uzatmadı. Digər ölkələrin də kömək etməyə zətin imkanları yox idi. Amma beynəlxalq səviyyədə Gürcüstana maliyyə dəstəyi oldu. İndi Azərbaycana olan beynəlxalq dəstək o zaman Gürcüstana olan dəstəkdən

İki 5 günlük müharibənin fərqli və oxşar cəhətləri

Qabil Hüseynli: "Beş günlük müharibədə Gürcüstan torpaqlarını itirdi, Azərbaycan isə torpaqlarının az da olsa müəyyən hissəsini azad edə bildi"

heç də az olmadı. Məsələn, ABŞ-ın nüfuzlu media orqanları Ermənistanı açıq-aşkar işğalçı adlandırıb, Azərbaycanın haqlı olduğunu qeyd edib. Almaniyada, Böyük Britaniyada bu qəbildən olan yazılar gedir. Rus mətbuatından fərqli olaraq Qərb mətbuatı Azərbaycanın haqlı mövqeyini müdafiə edir. Azərbaycana Türkiyə, Pakistan kimi hərbi baxımdan güclü olan ölkələrdən ciddi dəstək bəyan edildi. Gürcüstana o zaman belə dəstək olmamışdı".

Politoloqa görə, fərqlərdən biri isə odur ki, Rusiya 2008-ci ildə Tiflisin Abxaziya

və Osetiyaya daxil olmaq cəhdinə qarşı dərhal genişmiqyaslı hərbi müdaxilə elədi: "Ermənistanla Azərbaycanın arasında bir neçə gün öncə yaşanan hərbi gərginlik və Azərbaycan ordusunun işğalda olan torpaqlarımızı geri almasına isə Rusiya bu cür açıq hərbi müdaxilə şəklində təpki göstərmədi. Rusiya son ana qədər vəziyyətin bu cür olacağını fikirləşmirdi. Rusiya Azərbaycan prezidentinin Vaşinqton səfəri və orada apardığı danışıqlara bir sürpriz hazırlayırdı. O sürprizi isə ermənilərin əli ilə həyata keçirmək istəyirdi. Ermənilə-

rin həmlələri məhz Rusiyanın istəyi ilə idi. İlk gün Rusiya hələ də ümid edirdi ki, ermənilər vəziyyətin gedişində dönüş yarada biləcəklər və onların verdiyi tapşırıqları həyata keçirə biləcəklər. Amma bu baş vermədi, Azərbaycan ordusu bu planları alt-üst etdi. İkinci gün isə ATƏT, BMT, ABŞ səviyyəsində ciddi siyasi kampaniya başlanmışdı. Hətta Qarabağ məsələsi ilə bağlı Sergey Lavrovun Con Kerri ilə danışıqları oldu.

Gürcüstan hadisələrinə Rusiya əvvəlcədən hazır idi və Gürcüstani təxribata çəkib, Abxaziya və Cənubi Osetiyaya ordu yeritdi. İndiki halda Qarabağ cəbhəsində isə Rusiya ermənilərin əvvəlki dövrdəki fəaliyyətlərinə daha çox arxayın idi. Lakin bir günün içində bəlli oldu ki, ermənilər Azərbaycan ordusunun qarşısında çox zəif imiş. Proses dayanmasaydı, Azərbaycan ordusu bütün Qarabağı azad edəndə qədər gedəcəkdik. Ona görə də Moskva təcili hərəkətə keçərək atəşkəsə nail oldu".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Qırmızı Xaç vasitəçilik təklif etdi

Aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə Qarabağda başlayan və aprelin 5-də Mokskvada əldə edilən razılıqla ilə dayandırılan irimiqyaslı hərbi əməliyyatlar zamanı tərəflərin itkiləri barədə rəsmi rəqəmlər artıq açıqlanıb.

Virtualaz.org xatırladır ki, Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi bu döyüşlərdə 31 hərbcimizin həlak olduğunu bildirib.

Ermənistan Müdafiə Nazirliyi isə guya Qarabağda gedən döyüşlərin onlara dəxli olmadığı, döyüşləri "DQR ordusu"nun apardığı haqda illüziya yaratmaq üçün itkilər haqda danışmır. Bununla belə, Dağlıq Qarabağdakı qondarma rejimin "müdafiə nazirliyi" döyüşlərdə 32 hərbcini itirdiklərini, 25 hərbcinin itkin düşmüş hesab edildiyini açıqlayıb. (*Azərbaycan tərəfi isə düşmənin itkilərinin 200-dən çox olduğunu bildirir*).

Azərbaycan tərəfdən itkin düşmüş hesab edilən hərbcilər barədə şərh verilmir. Bununla belə, məlumdur ki, vurulan vertolyotumuzun pilotlarının cəsədləri də daxil olmaqla, düşmənin nəzarəti altında, yaxud neytral zonada hərbcilərimizin cəsədləri qalıb.

Cəsədlərin dəyişdirilməsi, əsir götürülən hərbcilərin geri qaytarılmasında vasitəçilik etmək üçün Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə birinci müraciət edən tərəf Ermənistan Müdafiə Nazirliyidir. Ermənistan müdafiə naziri Seyran Ohanyan Beynəlxalq Qırmızı Xaça İrəvan komitəsinin rəhbəri Zəra Amatunini qəbul edərək ondan cəsədlərin dəyişdirilməsi, əsirlərin geri qaytarılması üçün vasitəçilik etməyi xahiş edib.

Hərçənd ki, Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi döyüşlərdə erməni hərbcilərinin əsir götürüldüyünə dair hər hansı şərh vermir. Bununla belə, məlumdur ki, döyüşçülərimiz düşmənin mövqelərini ələ keçirərkən onları ciddi itkilərə məruz qoyublar və ermənilər həlak olanların cəsədlərini ataraq qaçıblar. Yeni Azərbaycan tərəfdə də cəsədlər olduğu yəqinləşib. Sağ ələ keçirilən düşmənin əsgərləri ilə bağlı məsələ hələ açıq qalır.

Aprelin 7-də isə Beynəlxalq Qırmızı Xaça İrəvan komitəsinin rəhbəri Zəra Amatuni "RIA Novosti"yə bildirib ki, onlar döyüşlərdə itkin düşmüş erməni hərbcilərinin qaytarılması üçün dialoq aparırlar.

"Söhbət mübadilədən deyil, hərbcilərin geri qaytarılmasından gedir. Biz onların geri qaytarılması prosesinə kömək etməyə çalışırıq. Bu məsələ ilə bağlı dialoqu və müzakirələri davam etdiririk"-Zəra Amatuni bildirib.

Beynəlxalq Qırmızı Xaça nümayəndəsi deyib ki, hələlik detalları açıqlaya və işlərin hansı mərhələdə olduğunu deyə bilməz. Bəs söhbət hansı erməni hərbcilərindən gedir-öldürülənlərdən, yoxsa sağ ələ keçirilənlərdən? Zəra Amatuni bu məsələyə dair şərh verməkdən imtina edib. "Biz tərəflərə fəal kömək göstərmişik ki, itkin düşmüş elan edilən hərbcilərin barəsində dəqiqləşdirmələr aparsınlar. Hazırda biz bu istiqamətdə işləri davam etdiririk"-o deyib. Beynəlxalq Qırmızı Xaça nümayəndəsi danışıqların məxfi xarakter daşdığını deyib.

ABŞ-ın Türkiyədəki səfiri PKK-nı tərksilah olmağa çağırdı

Terrorçu PKK qruplaşmasını

tərksilah olub, hücumları dayandırmaya çağırırıq.

"Report" Türkiyə KİV-inə istinadən xəbər verir ki, bunu ABŞ-ın Türkiyədəki səfiri Con Baas bildirib.

"Terrora qarşı mübarizə Türkiyə hökumətinin haqqıdır. Bununla belə, mülki əhalinin həyatını itirməsinin qarşısı alınmalıdır. ABŞ PYD-yə (terrorçu PKK qruplaşmasının Suriyadakı qolu - red.) silah vermir. Türkiyənin PYD ilə bağlı narahatlığına həssaslıqla yanaşırıq", - deyərək vurğulayıb.

Aqil Abbas cəbhə bölgəsində gördüklərindən danışdı

Deputat: "70-75 yaşlarında olan qadın oturub ağacın altında, deyir, evim dağılıb, amma heç yere gedən deyiləm"

Savaşın şərtlərinə görə ölkənin müharibədə qalib gəlməsi üçün təkə ordusunun güclü olması deyil, arxa cəbhədə də vəziyyətin nəzarətdə saxlanması çox önəmli faktordur. Bəs aprelin 2-indən başlayıb 5-nə qədər davam edən Qarabağ savaşında Azərbaycan cəmiyyətinin davranışlarını qənaətbəxş saymaq olarmı?

Məsələ ilə "Yeni Müsavat" a danışan hüquq müdafiəçisi **Novella Cəfəroğlu** bugünlərdə ordumuzun və xalqımızın davranışını yüksək qiymətləndirib: "Hesab edirəm ki, bu prosesləri axıra qədər aparmalıyıq. Nəyin bahasına olursa olsun, biz öz torpaqlarımızı geri qaytarmalıyıq. Bu proseslər zamanı Azərbaycan cəmiyyəti də, ordusu da özünü çox yüksək səviyyədə apardı. Hər kəs birlik nümayiş etdirdi. Qarabağ məsələsi bütün insanlarımızı birləşdirdi. Bu isə onu göstərir ki, Azərbaycan xalqının qəlbində çox yük-

sək səviyyədə vətənpərvərlik hissi var. Bütün bunlar məni çox sevindirdi. Cəmiyyətimiz ordumuzun yanında oldu".

Deputat Aqil Abbas isə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, hazırda o, cəbhə zonasındadır və oradakı insanların ordumuzun yanında olmasının, davranışlarının canlı şahididir: "Burada hətta məzuniyyətə gələn əsgərlər də bildirirlər ki, hərbi xidmət müddətləri başa çatsa da, getməyəcəklər.

Ya şəhid olacaqlar, ya qazi. İnsanlarımızın əhval-ruhiyyəsi çox yüksəkdir. Burada olduğum zaman şəhidimizin də dəfnində iştirak etdim. Şəhidimizi dəfn etməyə 7-8 min insan gəlmişdi. Hər kəs "Şəhidlər ölməz, vətən bölünməz" şüarını səsləndirirdi. Bayrağımızı başları üzərinə qaldırmışdılar. Ağcabədidə, Ağdamda da eyni halın şahidi olmuşam. Hətta qadınlarımız da bildirirlər ki, biz döyüşə getmək istəyirik.

İzah edirəm ki, hələ səfərbərlik elan edilməyib. Bizim ordumuzun gücü kifayət qədərdir ki, torpaqlarımızı işğaldan azad edək. Bütün bunlara baxmayaraq, onlar ordumuzun yanında, hər zaman döyüşə hazır vəziyyətdə olduqlarını bildirirlər. Cəbhə xəttinə yaxın ərazidə bir evdə olduq. Ermənilərin atdıqları mərmilər nəticəsində bir qadının evi darmadağın olub. Getmişik ora, gördük ki, 70-75 yaşlarında olan qadın oturub ağacın altında, deyir heç yere gedən deyiləm. Ev tamamilə dağılsa da həyətdə bir daxma var. Qadın deyir ki, bu daxmada yaşayacam, ancaq evimi qoyub heç yana getməyəcəm. Yeni insanlarımız öz torpaqlarına belə bağlıdırlar. Bir qarış torpağımızı belə düşməne güzəştə getmək fikrinə deyillər. Mənim anam da Eloğlu kəndindədir. Orada xalam, xalam qızı yaşayır. Onların da evlərini ermənilər darmadağın ediblər. Ancaq hamısı evlərindədirlər. Heç hara getmirlər. İnsanlarımızda çox böyük döyüş ruhu var. Bu isə təbii ki, çox müsbət haldır. Yeni Azərbaycan cəmiyyəti, arxa cəbhəmdə də ön cəbhədə olduğu kimi, döyüşə hazır vəziyyətdədir".

□ **Əli RAİS**

DB-nin bədbin proqnozu: Azərbaycan iqtisadi modelini tam dəyişməlidir

Vüqar Bayramov: "Əyalətlər 20 rayonda birləşdirilməlidir"

Dünya Bankı bu il üçün global neft qiyməti ilə bağlı proqnozunu aşağı salıb. Bankın nəşr etdiyi iqtisadi görünüş hesabatında bu il üzrə bir barel neftin orta qiymət proqnozu 53 dollardan 37 dollara endirilib. Hesabatda həmçinin neftin orta qiymətinin bu il 30 dollar səviyyəsinə düşə biləcəyi də qeyd edilib. 2017-ci ildə neftin orta qiymətinin 48 dollara qalxacağını proqnozlaşdıran bank 2018-ci il üçün orta qiymət təxminini 51,4 dollar edib.

Dünya Bankı pessimist ssenaridə 2016-cı, 2017-ci və 2018-ci illər üçün neftin orta qiymət proqnozunu müvafiq olaraq 30, 40 və 45 dollar, optimist ssenaridə isə qiymətin 2016-cı ildə 50, 2017-ci ildə 53, 2018-ci ildə isə 55 dollar olacağını bildirib.

Qeyd edək ki, bu günə olan məlumata görə, ICE London birjasında "Brent" markalı neft 5,7 faiz bahalaşaraq bareli 40,19 dollar olub.

Dünya Bankının proqnozu inansa, qarşıdakı 3 ildə neftin bir barelinin qiyməti 50-55 dollardan yuxarı olmayacaq. Belə olan halda, Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün neft amili bitmiş hesab olunur və qeyri-neft sektoru üzərində formalaşmış yeni bir iqtisadi modelin tətbiqi labüddür.

İstər proqnozlar, istərsə də neftin qiymətinin hazırkı səviyyəsi onu göstərir ki, uzun müddət Azərbaycan üçün aparıcı olan neft sektoru əhəmiyyətini itirməkdədir. Lakin Azərbaycan iqtisadiyyatında yenə də neftin payı çoxdur. İxracatın 85 faizini neft təşkil edir. Neftin ucuzlaşmasına baxmayaraq, yenə də neft ölkəyə daxil olan valyutanın önəmli bir hissəsini dikte edir. Dövlət gəlirlərinin də 3 dəfəyə qədər azalmasını nəzərə alsaq, bu o deməkdir ki, azal-

mış gəlirlərdə neft sektorunun payı yüksəkdir. Deməli, ölkəyə daxil olan gəlirlər azalmaqdadır. Bunun üçün də qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi və qeyri-neft sektoru hesabına dövlət gəlirlərinin artmasını təmin etmək lazımdır.

"Yeni Müsavat"a açıqlamasında qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün zəruri olan islahatlardan danışan Vüqar Bayramov əsasən struktur və kadr islahatlarının aparılmasına diqqət çəkdi: "Qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən islahatlar bir-birini dəstəkləməlidir. Yeni bir sektorda islahatların aparılması, digər sektorlarda islahatların aparılmaması nəticə etibarilə arzuladığımız hədəflərə çatmağa imkan verməyəcək. Ona görə də kompleks islahatların aparılmasına ehtiyac var. Bu islahatlar özünü həm də struktur islahatlarında göstərməlidir. Biz hələ 2011-ci ildə hazırladığımız təkliflər paketində struktur islahatlarının aparılmasını hökumətə təklif etmişdik. Buraya müxtəlif dövlət qurumlarının ləğvi edilmiş və birləşdirilmiş daxildir. Bu məsələlər, zaman-zaman mətbuatda müzakirə olunur. Onlardan bir qismi artıq həyata keçirilib. DSMF-nin Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə birləşdirilməsi, Torpaq Ko-

mitəsinin ləğvi edilməsi və sair. Ancaq bizim təkliflər paketində struktur islahatları ilə bağlı xeyli təkliflər var ki, hələ də istifadə olunmayıb. Məsələn, bəzi sektorlarda bir neçə qurumun olmasına ehtiyac yoxdur. Bu sektorlarda vahid dövlət strukturlarının yaradılmasına ehtiyac var. Bu imkan verəcək ki, daha çevik qərarlar qəbul edilsin. Həmçinin büdcədən dövlət qurumlarına ayrılan vəsaitə qənaət olunsun. Məsələn, Gömrük Komitəsinin ayrıca komitə kimi fəaliyyət göstərməsinə ehtiyac yoxdur. Əgər gömrük rüsumu da bir vergi növüdürsə, o zaman bu, Vergilər Nazirliyinin tərkibində fəaliyyətini davam etdirə bilər".

Struktur islahatlarından biri kimi ekspert Gömrük Komitəsinin Vergilər Nazirliyinə birləşdirilməsinin önəmindən danışdı: "Vergilər Nazirliyi elektron hökuməti ən yaxşı tətbiq edən qurumdur. Bu isə o de-

məkdir ki, əslində Gömrük Komitəsinin Vergilər Nazirliyinə birləşdirilməsi həm də gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsinə və elektronlaşdırılmasına səbəb olacaq. Proseslərin elektron şəkildə həyata keçirilməsi imkan verəcək ki, şəffaflıq təmin olunsun, korrupsiyaya qarşı mübarizə güclənsin və daha səmərəli sistem formalaşsın. Hökumətin bu təkliflərdən faydalanması vacibdir.

Azərbaycanda aparılan islahatlar eyni zamanda kadr islahatları ilə müşahidə olunmalıdır. Biz Nazirlər Kabinetində kadr islahatlarının aparılmasının tərəfdarıyıq. Çünki qeyri-neft iqtisadiyyatına keçmək üçün hökumətdə yeni nəfəsə ehtiyac var".

V. Bayramov kadr islahatlarını əsaslandırarkən bildirdi ki, istər beynəlxalq praktika, istərsə də nəzəriyyələr göstərir ki, islahatların səmərəliliyi həm də

Prezidentə «İlin islahatçısı» beynəlxalq mükafatı veriləcək

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə «İlin islahatçısı» beynəlxalq mükafatı veriləcək. Virtualaz.org bildirir ki, bu barədə «Caspian European Club»-u məlumat yazıb. Məlumatda deyilir: 2016-cı il noyabrın 30-da Bakıda keçiriləcək IV Beynəlxalq «Caspian Energy Forum - 2016»-nın rəsmi açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti, «Caspian European Club»-un (Caspian Business Club) sədri İlham Əliyevə "İlin islahatçısı" nominasiyası üzrə "Caspian Energy Award" beynəlxalq mükafatı təqdim olunacaq.

Bunu «Caspian European Club»-un (Caspian Business Club) sədrinin birinci müavini və baş icraçı direktoru Telman Əliyev söyləyib.

"Caspian Energy Award" beynəlxalq mükafatı dünyanın 50 ölkəsində keçirilən internet sorğusunun nəticələrinə əsasən Xəzər-Qara dəniz və Baltik regionu dövlətlərinin iqtisadiyyatının inkişafına verdikləri töhfəyə görə «Caspian Energy»-nin oxucu auditoriyasına - siyasi xadimlərə, dövlət memurlarına, diplomatik nümayəndəliklərə, dövlət və özəl şirkətlərin rəhbərlərinə təqdim olunur. "Caspian Energy Award" beynəlxalq mükafatı «Caspian European Club» (Caspian Business Club) və «Caspian Energy» International Media Group-un dəstəyi ilə təşkil olunur.

bu işi aparan qurumun rəhbərliyinin nə dərəcədə innovativ olmasından, çevik qərarlar qəbul etməsindən asılıdır: "Bu baxımdan struktur islahatları ilə yanaşı, Nazirlər Kabinetində kadr islahatları da aparılmalıdır. Əsas məqsəd xidmətlərin elektronlaşdırılması olmalıdır. ASAN xidmətin səlahiyyətlərinin genişləndirilməsinə, müxtəlif qurumların birləşdirilməsinə ehtiyac var.

Biznesə müdaxilələr tamamilə aradan qaldırılmalıdır. Regionlarda biznesə müdaxilələrin aradan qaldırılması çox vacibdir. Eyni zamanda regionlarda struktur islahatlarının aparılmasına ehtiyac var. Azərbaycan kimi kiçik bir ölkədə bu qədər kiçik rayonların ol-

masına ehtiyac yoxdur. Rayonlar birləşdirilməli və təxminən 20 rayon olmalıdır. Eləcə də dövlət qurumlarının rayon şöbələrinin mərkəzləşdirilməsi vacibdir. Bu şöbələrin hər rayon üzrə deyil, region üzrə fəaliyyət göstərməsinə ehtiyac var. Bu həm büdcə vəsaitlərinə qənaət edilməsinə, həm də həmin şöbələrin yerli icra hakimlərinin müdaxilələrindən kənarda qalmasına səbəb olacaq. Bu baxımdan kompleks islahatlar aparılmalıdır ki, biz neftin qiymətinin aşağı düşməsindən itirilən gəlirləri qeyri-neft sektorunun inkişafı, iqtisadiyyatın diversifikasiyası hesabına kompensasiya edə bilək".

□ Nərgiz LİFTİYEV

Əhali banklardan əmanətini geri çəkir

Ekspertlər bildirirlər ki, proses davamlı ola bilər, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasından gözləntilər çoxdur...

Əhəlinin banklardakı əmanətlərinin sayı yenidən azalır. 01.03.2016 tarixinə əhəlinin banklardakı əmanətləri 8 milyard 77,3 milyon manat təşkil edib. "Marja" Mərkəzi Banka istinadən xəbər verir ki, bu, fevral ayının əvvəli ilə müqayisədə 566 milyon manat azdır. Yanvarda əhəlinin əmanətləri 830,6 milyon manat azalmışdı. Beləliklə, 2 ayda azalma 1 milyard 396 milyon manatdan çoxdur.

Qeyd edək ki, 2015-ci ilin yanvar ayından başlayaraq banklarda əmanətlər azalmağa başlayıb. Yanvarda əmanətlər 67 milyon manat azalaraq 7 milyard 121,3 milyon manata düşüb. 2015-ci ilin fevral devalvasiyasından sonra banklardakı xarici valyutada olan əmanətlərin yeni məzənnə ilə hesablanması ilə əlaqədar olaraq, əmanətlərin həcmi fevralda "şişərək" 7 milyard 932,7 milyon manat oldu. Lakin mart ayından başla-

yaraq əmanətlər azalmağa başlayıb. 2015-ci ilin dekabr ayının 1-dək əmanətlər 843,2 milyon manat azalaraq, 2014-cü ildəki artımı tamamilə silib. Dekabr devalvasiyasından sonra banklardakı əmanətlər yenidən 2 milyard 384

milyon manat "artaraq" ilin sonunda 9 milyard 474 milyon manat olub. Bu artım dollardakı əmanətlərin yeni məzənnə ilə qiymətləndirilməsi nəticəsində yaranmışdı.

Ekspert Əkrəm Həsənov musavat.com-a açıqlamasında

bildirib ki, əmanətlərin həcmimin azalması gözlənilməlidir: "Əvvəllər də vurğuladığım kimi, proses davam edəcək. Əsas səbəb banklara etimadın azalmasıdır. İlk növbədə ona görə ki, bağlanan banklarda xeyli əmanət

batdı. Daha sonra mövcud olan bankların da bir qismi əmanətləri qaytarmır və onlara qarşı tədbir görülmür. Faktiki olaraq əmanətlərin siqortalanması sistemi tam işləmir. Digər səbəb bankların problemlı kreditləri qaytara bilməməsidir. Kreditlər qaytarmırsa, əmanətlər necə qaytarılacaq? Əmanətçiləri bu narahat edir. Əhaliyə deyirlər ki, Əmanətlərin Siqortalanması Fondu əmanətləri tam siqortalayıb. Lakin həmin fond dövlət qurumu deyil. Dövlət əmanətlərə təminat vermir. Artıq indinin özündə fondun pulu tükənib, kreditlə dolanır. Deməli, bir gün fond özü də müflis olsa, əmanətlər bata bilər. Bankların əksəriyyəti hesabatlarnı gizlədir, bu da etimadın azalmasına bir səbəbdir. Ümumiləşdirsək, nəticə belədir: bank sistemi ağır vəziyyətdədir və əhali ona etibar etmir. Çıxış yolu sistemi tam şəffaf etməkdir, nəzarəti gücləndirmək, pis bankları bağlamaq və ya sağlamaşdırmaqdır. Bu vəzifə indi Maliyyə Ba-

zarlarına Nəzarət Palatasının üzərinə qoyulub. Öhdəsindən gələcək ya yox- zaman göstərəcək".

Ekspert Fikrət Yusifov isə musavat.com-a bildirib ki, Mərkəzi Bankın internet saytında yerləşdirilmiş cari ilin yanvar ayının məlumatlarına görə, əhəlinin banklardakı depozitlərinin məbləği keçən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə 3,6 faiz azalıb: "Hesab edirəm ki, bu azalma əsasən 2015-ci ilin dekabr ayının 21-də manatın kəskin devalvasiyasından sonra müştərilərin bir qisminin banklara inamının itməsi nəticəsində baş verib. Heç şübhə yoxdur ki, belə müştərilər əmanətlərini çıxarıb onlardan başqa təyinatla istifadə etməyə üstünlük veriblər. İlk növbədə həmin vəsaitlərin ölkə daxilində və xaricdə daşınmaz əmlak almasına yönəldilməsi daha inandırıcı görünür. Əmanətlərin 100 faiz siqortalanması ilə bağlı qərarın qəbulundan və manatın nüfuzunun qaldırılması istiqamətində atılan digər addımlardan sonra biz növbəti ayların hesabatlarında əmanətlərin, xüsusilə də manatla olan əmanətlərin artdığını şahidi ola bilərik".

□ Rəya RƏFİYEV

İntiharların artmasının daha bir səbəbi - texnoloji inkişaf?

Psixoloq: "İntihar etmək istəyən bunu bir dəfəyə həyata keçirmir, onlar depressiyada olan insanlardır..."

Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Psixi Sağlamlıq Mərkəzinin Təcili Psixoloji yardım şöbəsinin müdiri Kəmalə Talibova mərkəzdə keçirilən dəyirmi masada çıxışı zamanı ötən illərlə müqayisədə keçən il Azərbaycanda intihar hallarının cüzi də olsa artdığını bildirdi. Belə ki, 2013-cü ildə bu göstərici 415 idisə, 2015-ci ildə bu rəqəm 535 nəfər olub.

Təbii ki, statistikadan kənar qalan faktlar da olub. K.Talibovanın sözlərinə görə, uşaqlar arasında intihar hallarının statistik göstəricisi 2013-cü ildə 18 idisə, keçən il bu say 29 olub. K.Turabova onu da qeyd edib ki, intihara cəhd halları qadınlar arasında üstünlük təşkil etsə də, bu, kişilər arasında tamamlanmış intihar hallarının iki dəfə daha çox olması deməkdir. İntihar hallarına bütün yaş qruplarında rast gəlinərsə də, əsas yaş həddi 18-35 olduğunu deyən Talibova bunun psixoloji, sosioloji, bioloji, ailə-mişət faktorları, insanlarda ruh keçidinin olması, genetik problemlərin olması ilə əlaqəli ola biləcəyini deyib.

Ümumiyyətlə, son bir il ərzində özünü yandıraraq intihar etmə, yüksəklikdən atma hallarının xüsusən artdığını görürük. İntihar hallarının artmasını inkişaf etmiş texnologiya ilə əlaqələndirənlər də az deyil. Belə ki, insanların artıq bir-birini dinləməməsi, canlı ünsiyyətdən çox virtual ünsiyyətə üstünlük verməsi də onların içine qapanıqlığına, realıqdan uzaqlaşmağına gətirib çıxarıb ki, bunun da sonu əksər hallarda faciəli nəticələndir.

Maraqlıdır, intiharların il keçdikcə artmasına səbəb sadələşdirmiş amillər ola bilərmi? Yoxsa səbəblər tamamilə başqadır?

Psixoloq Elnur Rüstəmov bunun bir çox səbəblərini bildirdi: "Hər il Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının hesabatları çıxır. O hesabatlarda psixoloji problemlərin miqyasına görə genişləndiyi qeyd olunur. Hətta öncə psixoloji pozuntu hesab olunan xəstəliklər zaman keçdikcə

normaya çevrilir. Tutaq ki, illər öncə homoseksualizm psixoloji pozuntu kimi qəbul olunurdusa, bu gün onu psixoloji pozuntu siyahısından çıxarıblar. Bunun kimi digər xəstəliklər də sonradan normaya çevrilib. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu psixoloji problemlər birba-

şa insanın yaşam tərzinə təsir göstərir. İntihar edənlər daha çox depressiyada olan insanlardır. ÜST hesabında göstərdi ki, depressiyanın törəmə problemlərindən biri də ümitsiz vəziyyətdə olan insanın intihara meyl etməsidir. Bundan başqa, ailədaxili

komfliktlər də buna təsir edir. Həmçinin narkotik, alkoqol asılılığından əziyyət çəkən insanlarımız var. Hətta intihar edən insanların içərisində internetdən asılı vəziyyətdə olanlar var. Yeniyyətmenin şəxsi həyatında problemlər olanda in-

tihar halları ortaya çıxır. Əgər insanın özü ilə problemi varsa, yaxınlarına yaxınlaşa bilər. Yox, onlar da səni başa düşmürsə, sən bununla bağlı mütəxəssisə müraciət edə bilərsiniz. Əgər bir insanda intihar hallarını, davranışlarını görürsə, yaxınları ona dəstək olmağa, kömək olmağa çalışmalıdır. Çünki intihar etmək istəyən insan bunu bir dəfəyə həyata keçirmir. Onların statistikasına baxsaq görürük ki, onlar bu haqda bir iki dəfə fikir bildirirlər və sonda bunu həyata keçirirlər".

Psixoloq intiharlara gətirib çıxaran bir səbəbin də insanların bir-birinə yadlaşması ilə əlaqədar olduğunu dedi: "İnsanlar canlı ünsiyyətdən qaçır, bir-birlərinə özgeçəşirlər. Texnologiya inkişaf etdikcə insanlar arasında real ünsiyyət pozulmağa başlayır və həmin ünsiyyəti artıq texnika, texnologiya həyata keçirir. İnsanlar bir-birinə biganədir. Sivilizasiya inkişaf etdikcə psixoloqların işi cəmiyyətdə artdı. Diqqət etsək görürük ki, psixoloqların cəmiyyətdə işi 20-ci əsrin sonlarından artmağa başladı. Yəni texnologiya inkişaf etdikdən sonra. Əvvəllər insanlar ailələri ilə rahat oturub ünsiyyət qurur, bir-birlərinin problemlərindən vaxtında xəbər tuturdu. Canlı ünsiyyətə daha çox üstünlük vermək lazımdır".

□ Günel MANAFLI

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

eNəzarət xidməti ilə

- Balansını idarə et
- İnternet paketini yenilə

www.nar.az

İnnovativ "eNəzarət" xidməti "Nar" abunəçilərinin böyük rəğbətini qazandı

"Nar" abunəçiləri balans və internet trafiklərinə tam nəzarət edə bilirlər

"Nar" öz abunəçilərinin rahatlığını düşünərək, 2016-cı ilin fevral ayında internet trafiki və balansı asanlıqla idarə etmək imkanı yaradan "eNəzarət" xidmətini təqdim etmişdir. Xidmət hər hansı bir internet səhifəsinə daxil olduqda, istifadə edilən cihazın ekranında ortaya çıxaraq, abunəçiyə balansındakı məbləğə və internet trafikinə nəzarət etmək, balans artırmaq, eləcə də internet paketini aktivləşdirmək imkanı verir.

"Nar" tərəfindən təqdim edilən bu yenilik abunəçilərin böyük rəğbətini qazandı. Belə ki, qısa müddət ərzində 220 mindən artıq "Nar" abunəçisi bazarda unikal sayılan "eNəzarət" xidmətinin təqdim etdiyi imkanlardan yararlanmışdır.

Balansa və internet trafikinə nəzarət imkanı ilə yanaşı, "Nar" öz abunəçilərinə yenilənmiş və daha sərfəli internet paketlərini də təqdim etmişdir. "Nar" istifadəçiləri gücləndirilmiş və yenilənmiş şəbəkədən yararlanaraq, sərfəli qiymətlərlə daha çox çeşidli və limitsiz internet paketlərindən istifadə edə bilirlər.

Abunəçilərin rahatlığını düşünən "Nar" yenilənmiş və yüksək sürətli Turbo paketlərini də limitsiz edib. İndi, paket bitdikdən sonra belə abunəçilər trafikini istifadə müddəti bitənə qədər pulsuz olaraq internetdən istifadə edə bilirlər.

"eNəzarət" xidmətindən istifadə qaydaları və yenilənmiş internet paketləri haqqında daha ətraflı məlumatı mobil operatorun internet səhifəsindən əldə edə bilərsiniz: www.nar.az

Meyiti tapılan neftçinin kimliyi məlum oldu

Aprelin 2-də Xəzər dənizinin Türkmənistan sahilində aşkar edilən cəsədin DNT analizinin nəticələri məlum olub. SOCAR-ın rəsmi saytı xəbər verir ki, ekspertlərin rəyinə əsasən, cəsəd 28 May NQÇ-nin 10 saylı dəniz özülündə nəzarət ölçü cihazlarının çilingəri Rzaxanov Edik Rivazin oğludur. O, dekabrın 4-də təbii fəlakət nəticəsində "Günəşli" yatağında baş verən qəzada itkin düşən neftçilərdəndir.

Dekabrın 4-də Neft Daşlarında 501 sayılı və "Günəşli" yatağında 10 sayılı dəniz özüllərində baş vermiş qəzalar nəticəsində itkin düşmüş neftçilərin axtarışı davam edir.

Elan

Amerika və Kanadada təhsil və səyahət üçün bizə müraciət edə bilərsiniz.

e-mail: travelaz2016@gmail.com

whatsapp: +1 845 300 7030

Tel: +99451 635 2408

Montində, Nərimanov Məhkəməsinin həyatında 2 maşınlaq daş qaraj satılır.

Obyekt kimi də istifadə etmək olar. Pultla idarə olunan jalüz qapıları var. Tavanı lambrin, döşəməsi tametdir. Ayrılıqda da istifadəyə yararlıdır. Sahibindən satılır, qiyməti bazar qiymətindən ucuz. Sənədi var.

Əlaqə nömrəsi (050) 264 49 99

Yenilik! Rusiyada təhsil almış və Moskvada müdafiə etmiş

tibb elmləri namizədi, təcrübəli həkim

Darya İvanovna

varikoz və postvarikoz trofik yaraları, habelə diabetik yaraları özəl metodika ilə, cərrahi müdaxiləsiz müalicə edir.

Tel (051) 634-40-01.